

HAULLEVILLE, baron Prosper C.A. de (Luxemburg 28 mei 1830 – Brussel 25 april 1898).

Was een geboren Luxemburger, maar van Frans-Lotharingse afstamming, die bij zijn meerderjarigheid voor de Belgische nationaliteit koos. Na lager onderwijs in Echternach kreeg De Haulleville middelbaar onderwijs in de athenea van Virton, Aarlen en Luik. Aan het einde van zijn schooltijd bekeerde deze ongelovige jongeman zich tot het katholicisme, waarvan hij levenslang een vurig aanhanger bleef. In 1847 stuurde zijn voogd hem niettemin naar de Université libre de Bruxelles, waar hij rechten studeerde. Hij zette die studie voort aan de Sorbonne, nadien te Bonn, waar hij een speciaal doctoraat in vergelijkend recht behaalde. Daarop studeerde hij nog geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Gent en werd er in 1857, ter vervanging van de door de katholieken betwiste Hubert Brasseur, hoogleraar in het natuurrecht. Maar het jaar later werd hij op zijn beurt door de liberale minister **Charles Rogier** afgezet. Hij trok zich dan terug in Brussel, waar hij zich als journalist en publicist inzette voor een katholieke kwaliteitspers. In 1859 kocht hij *L'Universel*, dat de spreekbuis van de progressieve katholieken werd. Het blad verdedigde de grondwet, de rechtmatige eisen van de Vlamingen en de electorale, militaire en sociale hervormingen. Het verdween echter in september 1861 onder conservatieve druk. In 1863 was De Haulleville een van de promotoren van het eerste katholieke congres van Mechelen en in 1865 werd hij medestichter en directeur (1874-1890) van de Re-

vue générale. Ten slotte was hij nog hoofdredacteur van het liberaal-katholieke *Journal de Bruxelles* (1878-1890). In al die functies had hij vaak conflicten met de ultramontaanse en conservatieve katholieken.

De Waalse Luxemburger De Haulleville heeft een plaats in de V.B. door zijn herhaalde pleidooien in *L'Universel* voor de *droits légitimes de la langue flamande* en vooral door zijn lijvige studie, *La nationalité belge ou Flamands et Wallons* (1870). Ook hierin toont hij groot begrip voor de Vlaamse eisen, vooral zoals die door de **Grievencoïmissie** waren geformuleerd. De V.B. was voor hem echter niet zozeer een taalbeweging als wel een christelijke, democratische en nationale beweging, die principieel afwijzend stond tegenover het liberalisme en de Franse Revolutie met haar jakobijns unitarisme en centralisme. De Haulleville bekeek de V.B. vanuit zijn progressief-katholiek engagement en betreurde dat de **katholieke partij** er zo weinig interesse voor had. Hij bevestigde voorts niet alleen de eigenheid van België en Vlaanderen tegenover Frankrijk, maar wees ook elke verduitsing af; de **Groot-Nederlandse** gedachte in de V.B. werd door hem eveneens als een afwijking beschouwd. De V.B. bevorderen, was steun verlenen aan België, met erkenning van zijn dualiteit en aan de ideeën van de **Belgische Revolutie**.

WERKEN: *La nationalité belge ou Flamands et Wallons*, 1870; – *Origine et statistiques des nationalités de l'Empire d'Autriche*, 1873.

LITERATUUR: F.V.N.H., 'Le baron de Haulleville', in *Revue générale*, jg. 26 (februari 1890), p. 295-312; – E. de Haulleville, *Un gentilhomme de lettres. Prosper de Haulleville*, 1931; – K. van Isacker, *Werkelijk en wettelijk land. De katholieke opinie tegenover de rechterzijde (1863-1884)*, 1955; – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse gedachte*, III, 1964; – N. Piepers, 'Prosper baron de Haulleville', in *BN*, XXXVII, supplément 9, 1971, kol. 413-419; – R. de Schryver, 'Prosper de Haulleville', in *NBW*, V, 1972.

REGINALD DE SCHRYVER*